

The Millie Arbesfeld Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Simcha of Adar and Purim

*This week's shiurim are dedicated by
the Keehn family in memory of
Bonnie Keehn Weintraub, z"l,
whose Yahrtzeit is the 9th of Adar.*

Rabbi Mordechai Willig
ל' שבט תשע"ז • February 26, 2017

1) תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

משנכנס אב ממעטין בשמחה וכו' אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה - כך משנכנס אדר מרבין בשמחה

2) תלמוד בבלי מסכת תענית דף כט עמוד א

כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא. אמר רבה אמר רבי יוחנן: (אותו היום ערב) + מסורת ותשאי הש"ס: אותה לילה ליל + תשעה באב היה. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אתם בכיתם בכיה של חנם - ואני קובע לכם בכיה לדורות

3) ויקרא רבה (וילנא) פרשת קדושים פרשה כה

או מי נתן לשכוי בינה הדא תרנגולתא שם / איוב ל"ח/)) מי שת בטוחות חכמה מהו בטוחות בטויא איוב לח)) ה א"ר לוי בערביא צווחין לתרנגולת' שכויה הדא תרנגולתא כד אפרוחיה דקיקין היא מכנשא להון ויהבת להון תחות אגפיה ומשחנה להון ומעדרנה קדמיהון וכדאינון רבייה חד מנהון בעי למקרב לותיה והיא נקרה ליה בגו רישיה וא"ל זיל עדור בקוקלתך כך כשהיו ישראל במדבר מ' שנה היה המזיורד והבאר עולה להן והשליו מצוי להן וענני כבוד מקיפות אותן ועמוד ענן מסייע לפניהם כיון שנכנסו ישראל לארץ אמר להם משה כל אחד ואחד מכם יטעון מכושיה ויפוק וינצוב ליה נציבין הה"ד כי תבאו אל הארץ ונטעתם

4) במדבר פרשת שלח פרק יג

טז) אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן נוּן יְהוֹשֻׁעַ:
רש"י במדבר פרשת שלח פרק יג

טז) ויקרא משה להושע וגו' - התפלל עליו יהושיעך מעצת מרגלים:

תרגום יונתן במדבר פרשת שלח פרק יג

טז) אלין שמהן גובריא דשדר משה לאללא ית ארעא וכדי חמא משה ענוותנותיה קרא משה להושע בר נון יהושע:

5) תלמוד בבלי מסכת מנחות דף כט

אלו שני עולמות שברא הקב"ה, אחד בה"י ואחד ביו"ד, ואיני יודע אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"י, אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"י, כשהוא אומר: באלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא בה"י בראם, [הוי אומר: העולם הזה בה"י, והעולם הבא ביו"ד]

6) משך חכמה שמות פרשת יתרו פרק יט

, פירוש שהראה להם כבוד ה' בהקיץ שבת פח, א)) יז) ויתיצבו בתחתית ההר. מלמד שכפה עליהן הר כגיגית) ובתגלות נפלאה עד כיממש בטלה בחירתם הטבעי ויצאה נשמתם מהשגת כבוד ה', והיו מוכרחים כמלאכים בלא 'מכאן שבת שם)) הבדל, וראו כי כל הנבראים תלוי רק בקבלת התורה [וכמדומה שכבר עמדו על זה]. ואמר רבא מודעא רבה לאורייתא'... ולפי שיטת רבינו משה דקטן שנתגייר, הגדיל יכול למחות ונשאגר תושב, ופירשו באור שמח הלכות איסורי ביאה פרק יב, אם כן אף דמודעה רבה, מכל מקום נשארו גרי תושב, ולכן נענשו בבית ראשון עלעבודת כוכבים ושפיכות דמים ועריות - דברים שגר תושב מוזהר. אבל כי הדר וקיבלוה בימי אחשורוש, נענשו גם על שאר מצוות ודו"ק.ב.

7) תלמוד בבלי מסכת חולין דף קלט עמוד ב

המן מן התורה מנין? המין העץ, אסתר מן התורה מנין? ואנכי הסתר אסתר

(8) שמות פרשת בשלח פרק יז

(ח) וַיָּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרִפְיָדִים

מכילתא דרבי ישמעאל בשלח - מסכתא דעמלק פרשה א

אלא רפיון ידיים לפי שרפו ישראל ידיהם מדברי תורה לכך בא שונא עליהם לפי שאין השונא בא אלא על רפיון ידיים מן התורה

שמות פרשת בשלח פרק יז

(ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה שֶׁעָרַף לְנֹוֹ אֲנָשִׁים וַיֵּצֵא הַלָּחֶם בְּעֲמֶלֶק מִחֶר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי:
(יב) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּכַבְדִּים וַיִּקְחוּ אֶבְרָהָם וַיִּשְׁמְרוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וַאֲהֲרֹן וְחֹר וְתַמְכוּ בְּיָדָיו מִזֶּה אַחַד וּמִזֶּה אַחַד וַיְהִי יָדָיו אֶמּוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ:

(טז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כָּס יֵה מִלְחָמָה לִיקְנוֹק בְּעֲמֶלֶק מִדֶּר דֶּר: פ

(9) שמות פרשת שמות פרק ד

(י) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְקֹוֹק כִּי אֲדֹנָי לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי גַם מִתְמוּל גַּם מִשְׁלֹשׁ גַּם מֵאֲז דְּבָרָךְ אֶל עַבְדְּךָ כִּי כָבֵד פָּה וְכָבֵד לְשׁוֹן אֲנֹכִי:

(10) בראשית פרשת בראשית פרק ב

(ז) וַיִּצְרֶן יְקֹוֹק אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה

תרגום אונקלוס בראשית פרשת בראשית פרק ב

(ז) וברא יי אלהים ית אדם עפרא מן ארעא ונפח באפוהי נשמתא דחיי והות באדם לרוח ממללא

(11) ויקרא רבה (וילנא) פרשת שמיני פרשה יא

ר' תנחום בשם ר' יודן תני כל שבעת ימי המילואים היה משה משמש בכהונה גדולה ולא שרתה שכינה על ידו הה"ד וירא כל העם וירונו ויפלו עלפניהם, אמר רב שמואל בר נחמן כל שבעת ימי הסנה היה הקב"ה מפתה את ויקרא ט)) גם מתמולגם משלשום גם מאז דברך אל עבדך הרי ששה ובשביעי שמות ד)) משה שילך בשליחותו למצרים הה"ד אמר לו שלח נא ביד תשלח אמר לו הקב"ה משה את אומר שלח נא ביד תשלח חייך שאני צוררה לך בכנפיך אימתי פרע לו רבי ברכיה אמר ר' לוי ור' חלבו, ר' לוי אמר כל ז' ימי אדר היה משה מבקש תפלה ותחנונים שיכנס לא"י כי לא תעבור את הירדן הזה ר' חלבו אמר כל ז' ימי המילואים היה משמש בכהונה דברים ג)) ובשביעי אמר לו גדולה וכסבור שלו היא, בז' אמר לו לא שלך היא אלא של אהרן אחיך היא הה"ד ויהי ביום השמיני

(12) במדבר פרשת חקת פרק כא

(א) וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מִלֶּךְ עָרֵד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ שָׁבִי

רש"י במדבר פרשת חקת פרק כא

יושב הנגב - זה עמלק, ג שנאמר) במדבר יג, כט) עמלק יושב בארץ הנגב. ושנה את לשונו לדבר בלשון כנען, כדי שיהיו ישראל מתפללים להקב"ה לתת כנענים בידם והם אינם כנענים, ראו ישראל לבושיהם כלבושי עמלקים ולשונום לשון כנען, אמרו נתפלל סתם, שנאמר אסנתון תתן את העם הזה בידי ... ויעלו בנגב במדבר יג, ככ)) דרך האתרים - דרך הנגב שהלכו בה המרגלים שנאמר

(13) דברים פרשת כי תצא פרק כה

(ט) וְהָיָה בְּהֵנִיחַ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אִיבֶיךָ מִסָּבִיב בְּאַרְצֵךְ אֲשֶׁר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת זִכְרֵךְ עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח: פ

דברים פרשת כי תבוא פרק כו

(א) וְהָיָה כִּי תִבּוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחְלָה וּרְשָׁתָהּ וַיִּשְׁכַּחְתָּ בָּהּ: (ב) וְלָקַחְתָּ מֵרִאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה

אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ וְשִׁמְתָּ בְּטָנָא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ לְשָׂפָן שְׁמוֹ שֵׁם:
 (ג) וּבָאתְ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגְדַּתִּי הַיּוֹם לִיקְנֶה אֱלֹהֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יִקְנֶה
 לְאַבְתְּיָנוּ לָתֵת לָנוּ: (ד) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יִקְנֶה אֱלֹהֶיךָ:

דברים פרשת ראה פרק יב

(ו) וְהִבֵּאתֶם שְׁמֵהּ עֲלֵתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשֵׂוֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יְדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבָחֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקָרְכֶם וְצֹאנְכֶם:

רש"י דברים פרשת ראה פרק יב

תְּרוּמַת יְדְכֶם - אֵלּוּ הַבְּכוֹרִים, שְׁנֵאמַר בְּהֵם (דברים כו, ד) וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָא מִיָּדְךָ

14 שולחן ערוך אורח חיים הלכות מגילה ופורים סימן תרצו

י"א שחייב להרבות במשתה ושמחה (ד) א [ב] בי"ד שבאדר ראשון (טור בשם הרי"ף) ואין נוהגין כן, (ה) <ב> מ"מ
 ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים; ב וטוב לב משתה תמיד (משלי ט"ו, ט"ו) (הגהות מיימוני בשם
 (סמ"ק))

15 משלי פרק טו

(טו) כָּל יָמֵי עֲנִי רָעִים וְטוֹב לֵב מִשְׁתֵּה תָמִיד

16 רמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב

הלכה יז

מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה
 אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח לב האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר + ישעיהו נ"ז +
 להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים

17 קהלת פרק ו

(ז) כָּל עֵמֶל הָאָדָם לְפִיּהוּ וְגַם הַנְּפֶשׁ לֹא תִמְלָא

קהלת פרק ה

(ט) אֲהַב כֶּסֶף לֹא יִשְׁבַּע כֶּסֶף וּמִי אֲהַב בְּקִמּוֹן לֹא תִבּוֹאָה גַם זֶה הַכֹּל

רש"י קהלת פרק ה

אוהב כסף - אוהב תורה אינו שבע בה